

**Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola
Prodigi Euangelici**

Qvae Poenitentia Peccatorvm Sev Conciones De Prodigi Evangelici Reditv
Ad Patrem

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1615

3. Qui mercenarij dici poßint, qui non, contra nonnullos calumniatores.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55940)

Public. Mim.] *Luxuria defunt multa, auaritia omnia.*
 Ac reuera omnes amantes sunt mercenarij. Non enim diutius seruiunt quam volunt, aut hic, aut illa: ac tantum præstant, quantum soluitur.

O bellas, ni fallor, expositiones, gratia tibi sit Domine, qui has mihi suggestisti, etiam præter spem. *Benedicam Dominum qui tribuit mihi intellectum. Magnificite Dominum metum. Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.* Psal.

III.

Qui mercenarij dici possint, qui non, contra non-nullos calumniatores.

Veniamus modo ad alias mercenariorum species, operas & actiones virtuosas locantium: bonas alioquin, nisi fierent propter int'etam mercedem. Quis non dicet Patronos & Aduocatos mercenarios, qui in speciem misericordiae opera præstant, subueniunt pauperum & oppressorum causis; sed reuera mille crudelitates exercent, nec verbum dicunt, aut scribunt, nisi magno pretio, ac sæpe non illuc conferunt industriam ubi iustitia, sed ubi aurum est? *Ibi fas, ubi plurima merces.* Lingua, calamus, conscientia, cor, anima, omnia ipsius venalia. Nunquam ne legistis Ciceroni olim à Sallustio obiectum, *Leuissimus Senator mercenarius Patronus.*

Lucanus.

Salustius Orat. in Ciceron.] *Minime mirandum, si Cicero resp. eloquentiam flagitiose venditas, quam turpissime parasti. in Sallust.*

Et Cicero ut retaliaret, ipsi obiecit: *Senatus honorẽ ita gessit Sallustius, ut nihil in eo non venale habuerit, cuius aliquis emtor fuerit.*

Et nescio quis apud Plautum iactare audeat, se nihil æque ac linguam habere venalem.

Plautus in Stichos Act. 4.] *Neq, aliud quicquam, nisi quod hoc habeo pallium, præter unam linguam quoque etiam venditariam.*

Ac Domini isti sæpe admodum diuites sunt, sæpeq; abundant panibus, carnibus, canibus, auibus, &c. Et quomodo non? Exorbitantia accipiunt salaria, & intuper

munera ipsis salariis maiora, non raro vtraque manet, ab hac & ab illa parte: quod vitium Quintilianus à perfecto Oratore omnino vult abesse, vt melius iustitiam contra iniuriam tueatur.

Quintil. l. 12. instit.] *Submouendum vero est vtrumque ambitus genus, vel potentibus contra humiles venditorem operam suam; vel illud etiam iactantius, minores vtiq; contra dignitatem atollendi.*

Quid. 1. Amor.

Turpe reos enī a miseris defendere lingua

Quod faciat magnas, turpe tribunal opes.

Reuera pessimum hoc in ipsis est, quod clanculum duabus manibus dona capiant, facientes se pensionarios & mercenarios partis aduersæ, prodentes causam quam publice tuentur. Cauete ne & hic tales inueniantur, inter istos formularios. *Quanti dicit Prodigus, quam sunt hic multi, et si antiquum habeat pro- uerbiū, vnus in vrbe Aduocatus, vna nux in vinea, vnus porcus in segete, vnus seditiosus in exercitu satis est ad perdendum & destruendum totum.* Inuenimus profecto Atheniensem quendam Oratorem, nomine Demadēm, decem accepisse talenta, solum vt taceret nec officeret causę interloquendo. Et certissimum est, quod refert Plutarchus & Aulus Agellius, Demosthenem cum vno die fortissime restitisset in pleno legatorum Milesiensium consessu, qui Athenas auxilia peticum venerant; reductis iam quasi ad desperationem rebus, cum sententia dilata esset in crastinum, legati quantum in vtramq; partem Demosthenis lingua posset experti, domi multo argēto linguam eius redemerūt: postridie reuersus Orator in Curiam, obuoluto lanis collo, simulauit morbū & Anginā, qua prohiberetur loqui vt pridie: non latuit peritiores ac naturiores in isto cœtu, vnde quidam sentiens fraudem, exclamauit. *Non Anginam sed Argēt anginam patitur Demosthenes,* i. Argēto obmuruit, cuius grandi bolo, os heri ita patulum, ita hiulcū, legati obturauerunt ne vltra latret. Occurrit mihi ad hanc rem, quod aliquando a Nicolo Stegero, præceptore meo, quę honoris causa no-

Vide Gell.

*Plutarch. in
vita De-
mosth.*

*A. Gellius
post. Attic.*

nino, in scholis memini audiuisse. Aduocatus cū vaccā
 a cliente suo accepisset, vt tātō melius inuigilaret cau-
 sę; bouem vero clanculum à parte opposita, aut vt cō-
 niueret (si addixisset alteri operā) aut vt reiiceret si nec-
 dum; postmodum in litis processu, videns dator vaccę
 patronum suum admodum remissum, & frigidū; duo
 hęc verba Latine forte insufurravit in aurem: loquere
 vacca. Aduocatus lepide ipsi reposuit, *bos nō p̄mit*: quasi
 dimisset illud antiquum, *bos in lingua*; vel *taceo cętera*,
 linguam occupauit bos quidam ingens. Nōne hoc est
 agere mercenarium, vt abūdes panibus, vt diues fias; &
 tandem miser canat cliētulus, *ego autem hic fame pereor*:
 tum quod vtraq; manu accipias, tum quod linguam
 bis vendas, semel ad patrociniū, semel ad silentium.
 Non erraturus multū mihi videtur, qui istos homines
 de ridiculo compararet Batto. Qui (vt mysticę habēt
 Ouidij fabulę) custos pascens gregis, inductus fuit à
 Mercurio, oblata vacca, tacere ac eelare furtum: acce-
 pta conditione, & promisso silentio, Mercurius alia
 iam specie ad ipsum redit ignotus, mutata veste ac lin-
 gua, rogans nū vsquā vidisset pascere armēta, ptomit-
 tens si iudicaret vaccam & bouē: bellus homo oblitus
 prius acceptę vaccę, illectus duplicato p̄mio, dupli-
 catis etiam verbis vbi esset edocuit. *Senior postquam est*
merces geminata, sub illis montibus (inquit) erant & erāt
sub montibus illis. Confessionem, vt aiunt, Diabolo fa-
 ciens, & furem furi accusans auaritiā, & fidem ipsius
 inuestiganti. Sic & patroni isti mercenarij & munera-
 rij, si vaccā non dederis, frigent pro causa: si dederis, &
 alter pretium geminauerit, fallunt ac destituunt rute-
 lam: etiam saccum & fundamenta causę clanculum
 aperitū contralitiganti. Professi publice defensionem
 tui, clanculum vero capitales inimici. *Munera excacāt*
oculos sapientum & mutant verba iustorum. Nihil mirū
 si diuites sint, si abūdet panibus, si fumet culina, si seri-
 co bissoq; splendeāt, si palatia vt Reges habitēt, popel-
 lus autē gemat *ego hic fame pereor*. Domini isti sanguisū-
 gę & molitores sunt Reipublicę, qui ex eodē sacco, vt
 aiūt, pro molitura duplicē mercedē accipiūt, norūtq;
 alere

Vide Chi-
 liades Eras-
 mos in lin-
 gua.

Ouid. lib. 2.
 Metam.

alere processus, ac feminare discordias, vnde ipsi me-
tant sepius quam bis in anno.

Horat. in
arte.

Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.

Peiores etiam sunt bellij isti homines, quam me-
cenarij de quibus iste Prodigus. Nam et si illi abundi-
rent, non depilabunt saltem: Prodigus enim iam nu-
dus erat, & quod clamabat, *ego autem hic fame pere-*
non procedebat ex cautionibus & processibus merce-
nariorum patris sui: sed quod Aduocati, & Patroni, ac
rabulæ forenses abundant, hoc de plumis est paupe-
rum, & de bonis clamantium, *ego autem hic fame pere-*
& filij mei mecum. Domini enim isti per cautelas, per
stratagemata, & iuris vias, omnes eorum facultates
exfuxerunt, aut multis dilationibus ac causarum re-
missionibus, inducti ab aduersa parte negligenter a-
gunt, vt nec impensas, nec damna accepta recuperent,
quæ per diligentiam ipsorum consequi potuissent.
Quid? nonne inuenimus Aduocatum promississe cui-
dam, tota vita ipsum non compellendum ad solutio-
nem argenti, pro quo ab altero citabatur. Ac alius qui-
dam Mediolani, adeo erat tritus in hac palestra, vt li-
tes quo vellet pertraheret. Quod cum Galeatus Me-
diolanensis Dux intellexisset, consuluit ipsum, dicens
se mille scuta debere pistori ex pacto, & libeter, si mo-
dus inueniri posset, soluturum minus. Aduocatus pro-
misit solutionem differre ad decem annos, ad quos li-
tem protraheret: quo audito Dux ipsum multauit sus-
pendio. Peiores inquam, sunt prædictis mercenariis:
vt enim dicit Iob, *Mercenarius præstolatur finem operis
sui*, illi autem Domini nihil nisi moras neant, & vt
Penelope, quantum interdium texunt, tantum noctu
detexunt. *Vnus (dies) edificans alius destruens.* Mercena-
rius etiam, inquit S. Gregorius, curat ne dies vlla sine
fructu abeat, ne vacuis abeat manibus quando solutio
rependitur. Appelli nulla dies abibat sine linea: *Nulla
dies abeat quin linea ducta supersit.* Sed homini isti Domi-
ni relinquunt saccum clausum, chartas signatas, nec
inspiciunt, Deus nouit, quanto tempore. Accipiunt
interim manu altera lepores, altera arietes.

Iob 7.

D. Gre-

D. Gregor. lib. 8. moral. c. 7. & lib. 12. c. 2.] *Mercenarius sollicitè curat ne unquam dies vacuum ab opere labatur, & expectatus finis temporis ne inanis veniat ad remunerationem.*

Item.] *Mercenarius quanto longius est à fine operis, tanto & à retributione mercedis.*

Alij mercenarij non solent accipere, nisi die ac labore expleto, solutionem. *Cum sero autem factum esset, dicit paterfamilias procuratori suo, voca operarios, & vide illis mercedem suam.* Ad vesperam soluit vinitoribus paterfamilias, Rex ducibus ac militibus ad mensam, ad sex septimanas, nonnunquam finito bello, discipulus magistro cum edoctus est, Dominus seruo cum annus euolutus. Nostri autem Aduocati & mercenarij nihil faciunt, nihil dicunt, ne quidem *orsus* vel *orsa* ad inchoandum opus, nisi videant aurum ac sentiant; & munera accipiunt, non quia bene egerunt, sed vt bene agant.

Alij mercenarij fures se putant, nisi fideliter seruiētes mercedem suam iuste lucrentur: his vero hoc religioni non est, sed totus fere mundus dicit & clamat: *Aduocatus fur, fur molitor.* Ac interim abundant panibus, *Abundant tabernacula pradonum.*

In eadem classe pono testes falsos; qui linguam etiā ita habent venditariam, vt vno ducato Æthiopem niue faciant candidiorem, ac album quolibet Æthiope Æthiopiorem.

In eodem ordine colloco, qui pretio linguas & calamos vendunt, iustificantes impium, commendantes suam opere qui merentur minus, vt eos ad dignitates promoueant, ad magistratus, vt dorsum purpura, caput diademate aut mitra, manibus scepro aut cruce vestiant. Ah Deus bone, quot non videmus *Mitridates* ac *Mitridatores*, qui sollicitant, ac impetrant, donantque mitras, non dignioribus sed liberalioribus.

In eundē red go ordinem qui suffragia vendunt, qui corrupti se sinūt auro promissis, dignitatibus, & honoribus: qui in aula, in consistorio & à maioribus corrupti se sinunt, vt cōtra minores loquantur, sub specie fidelitatis

delitatis, obedientiæ, & respectu superiorum; audentia
 ut taceant pro minoribus, vbi expediret totum dicere,
 & aperire semel cloacam, ad Regni, Reipublicæ Pro-
 uinciæ, & totius populi emolumentum: vbi sc. os ape-
 riendum est pro muta Republica, maxime iis, qui in-
 pendia, & salaria publica accipiunt, ut absentis causa
 agant; nisi boues & vaccæ maiorū, buculas minorū tu-
 cere facerēt. Tales aliquoties videtur habuisse Roma-
 ac à talibus (vt inquit Sallust.) esse perditam, sicut & nos
 perimus per consiliarios, suffragatores, definitores,
 mercenarios, &c.

Sallust. orat. in Cicer.] *Populus Rom. in largitionibus
 corruptus est, ut sese ac fortunas suas venales habeat.*

Idem alibi.] *O urbem venalem & cito perituram!*

*Spartam auaritia perituram olim, predictum videtur
 Cic. lib. Officiorum.*

*Notum C. Pontij Samnitis votum tunc nascendi, cum
 Roma aurum amaret, extorturum enim se illi imperium
 Cic. Off.*

Mercenariis etiam concionatores quosdam accen-
 seo, quorum emptum videtur silētium, ne publica ar-
 guant vitia, quæ totus videt mundus in perniciem ver-
 sare, perdunt Ecclesias, perdunt corpora, perdunt ani-
 mas, & seiplos. Sed quid? boni isti homines, vt fides i-
 psis habeatur, vt aliquid possint aut prodesse aut obse-
 re, vt aliquid obtineant, dissimulant & tacent vitia, ac
 totum sinunt misceri mundum, nec os diducunt, nec
 digito rem istam tangunt. Leones vbi nihil opus, cerui
 & agni (non quidem innocētia sed silentio) vbi leonē
 præstari oporteret. Stentoras putares Homericos, ita
 laudes eorū declamant quorum cōmoda sperant. Tan-
 tum excitant strepitū, quātum quingēti alij: vt Scætor
 olim in exercitu Græcorum, sed in plebeculæ vitia. Lu-
 pum vero viderūt, aut lupus prior ipsos, ita humiliter
 loquuntur quando vitia tangenda sunt eorum, quorū
 gratiam ambiunt. Tangere non audent pellem obesi
 tauri, *Audite verbū hoc vacca pingues, dicit Dominus,*
 aut si eos tangāt, id duobus tantū faciunt digitulis, id-
 que bene vnctis, cauētes ne recalcitrent, ac lœnum in
 cornu

*Homer. 5. I-
 liad.*

portent, ne spe sua excidant. Viua ipsorum voces, pro-
 cemia, discursus, epilogi, omnia mercenaria: *Venaleſq;
 manus calamiq;, bos in lingua, bos in manu, in calamo.*

Nonue illi ex eorū genere sunt, quos Christus dicit
 videre lupum ac fugere, deferentes gregem quia mer-
 cenarij sunt, nec pertinet ad ipsos de ouibus. Qui sunt *IOAN. 10.*

lupiniſi qui aſſiliunt, ac inuadunt oues, vt rapiant, vt
 deglubant, vt ſtrangulent, vt deuorent. Nō multis hic
 opus verbis: nam hic, Deo laus, nullus adeo bos, adeo
 caſſus Arcadiæ aſinus, qui parabolas & metaphoras
 illas non intelligat. Et quid eſt gregem deferere ac fu-
 gere, quam (niſi multum fallor) non curare quod grex
 patiat, quid ipſi graue obueniāt, dummodo merce-
 narius nullam habeat noxam. Fugere non ſemper eſt
 corpore abeſſe: minime, ſed deeſſe officio: non defen-
 dere, non patrocinari, nō curare ſerio cauſam paruu-
 lorum, quæ nobis deberet eſſe cōmendatiſſima. *Quē* *Virgil.*

Latine non eleganter dicimus *deſertorem Aſia, patria,
 cauſa.* Nō eum qui corpore inde abſceſſerit, ſed qui o-
 peram ſubtraxerit; non præſtans in neceſſitate auxi-
 lium. Ad hunc modū de amica ſua adoleſcens cōque-
 ritur, non tam corpore quam affectu eſſe alienatam.

Vtinam eſt fides? Dum ego propter te errans, patria careo *Terent. in*
demens, tu interea loci, collocuplet aſti te Antiphila & me *Heaut. Act.*
in his deſeruiſti malis. Et cum Dominus noſter vniciq; 2. *Scen. 3.*
 promittit, *non te deſeram neq; te derelinquam,* aut cum *Hebr. 13.*

dicimus *Deus non vos deſerat in tempore malo;* non op- 2. *Malach. 1.*
 ramus Deum ſecundum eſſentiam a nobis nunquam
 recedere: ita enim tam bonis quam malis neceſſario
 ſemper præſens eſt. Sed ne gratia ac beneuolentia eius
 in neceſſitate deſtituamur. Et optime quilibet dicitur
 ſolus etiā in medio exercitu, & tam numeroſo quam
 vel Moſis, vel Xerxis, vel magni Tamerlanis, cum ne-
 mo ſuum præſtat officium, & verba iſta ſolitudo & ſo-
 litas, ſæpe ſignificant deſertum eſſe ab amicis.

Terent. in Adelph. Act. 3. Scen. 2.

Tot res repente circumuallant,

Vnde emergi non poteſt.

Vis, egeſtas, iniuſtitia, ſolitudo, infamia.

Bene

Bene igitur dico, deserere gregē, esse fugere sine lu-
ga, præsentem esse corpore, absentem corde, & opere
est: accendere currum & accingere se quasi ad oem
tutelam, cum autem ad res & ad arma veniat, id est
cum alacriter magnorum vitia tangenda sunt, imbe-
mortuaque percutere manu, nihil dicere, aut ita dici-
re ut præstaret tacere. Audite hæc de re, si placet, S. Gre-
gorium.

S. Gregor. homil. : 4. in Euang.] *Vtrum pastor sit an
mercenarius, veraciter cognosci non potest, si occasio ne-
cessitatis deest. Tranquillitas enim tempore plerumque ad
gregis custodiam, sicut verus pastor, sic & mercenarius
stet. Sed lupus veniens indicat, quo quisque animo super gre-
gis custodiam stabat. Lupus enim est super oves venit, cum
quolibet iniustus & raptor fidelis quoque atque humilis
primit, sed is qui pastor esse videbatur, non erat: r. lupus
oves & fugit: quia dum sibi ab eo periculum metuit, resis-
tere eius iniustitia non presumit. Fugit autem (adverte
verba ad nostrum propositum) non mutando locum sed
subtrahendo solatium. Fugit notate mercenarij, notate
quia iniustitiam vidit & tacuit, fugit. Notate adhuc se-
mel, nihil necesse ut vobis exponam: nam Latine in-
telligitis, non necesse ut Gallice interpretemur magi-
stris, non magis quam Latina Cordigeris, ut dicere
proverbio consuevit Philippus de Comines, quod
nullum facit ad ordinis nostri honorem. Fugit, quia
se sub silentio abscondit. Quibus bene per Prophetam dicitur:
Non ascendistis ex adverso, nec opposuistis vos mu-
rum pro domo Dei Israel, ut staretis in pralio in die Do-
mini. Ex adverso quippe ascendere, est quibuslibet potesta-
tibus prave agentibus libera voce contraire. Et in die Domi-
ni pro domo Israel in pralio stamus ac murum opponimus,
si fideles innocentes, contra peruersorum iniustitiam, ex
iniustitia auctoritate vindicamus. Quod quia mercenarius
non facit, cum venientem lupum viderit fugit.*

O dura verba mercenariis ac dominis tam tacitur-
nis, mihi dulcia plenaque solatij, & omnibus qui vere
cum Davide dicunt, & loquebar de testimoniis tuis in
co spectu regum, & non confundebar. Vcl cum Cicero-
ne.

Ezech. 13.

Nullus amicitia usus sum qui non perpetuo Reip. Ec-
 lesie, veritati, iustitie amicus fuit. Etiam si complures
 meæ libertati succenseant. Utinam sim (bone Iesu)
 semper sim in classe potius loquentium, quam mer-
 cenario- rum tacentium, qui non concionantur sed
 canponantur verbum Dei, vt dicebat Pyrrhus Rex de
 bello.

Cicer. orat.
 resp. ad Sa-
 lust.

Non canponantes bellum sed bell'gerantes.

Cic. lib. Of-
 fic.

Ne auferas Deus. Ne auferas de ore meo verbum veri-
 tatis usquequaq; et si ea vtriq; amarissima, auditori at-
 que aui hori; Aui hori certe, miseris inimicat vrbes: paucos
 amicat.

Psal.

Quidlibet accidat, faciat mundus quodcunq; po-
 test, dummodo mihi Deus sit à dextris, Me iustum esse
 gratis oportet, cum Deus & officium nos illuc inuitet,
 ac natura impellat.

Horat.
 Senec epist.
 114.

Eo ego ingenio natus sum, amicitiam (virtutibus) atq;
 inimicitiam (vitiis) in frontem promptam gero. Sed trans-
 eamus ad alia, hæc Deus emendet.

Enn: us.

Colloco etiam inter mercenarios qui non curant
 amicos nisi potentes, à quibus auxilia sperant, & pro-
 motiones, aut sibi aut suis: vel diuites, à quibus com-
 moda sperant ac conuiuia, & reinuitari, aut viduas &
 orphanos quorum captant testamta & hæreditates
 ex asse vel ex parte. Omnes denique qui neminem iu-
 uant, nisi in quantū sibi conducit, qui amicitias vtili-
 tate probant: quales multi sunt, utinam pauciores.
 Quanti, quanti qui ita nundinant amicitias, sciunt an-
 cillari & incuruari ad offam. Quanti mercenarij, quot,
 quanti, quam magni, & illustres qui sic mercenarij?

D. Hieron. l. 2. Ep. 14. ad Nepotianum edit. Canisla-
 na. Audio in senes & anus absq; liberis, quorundam tur-
 pe seruitium: ipsi apponunt marulam, obsident lectum &
 purulentiam stomachi & phlegmat a pulmonis manu pro-
 pria suscipiunt.

Ac utinam non in domo patris mei, quos oculis vide-
 mus, ac manibus tenemus.

Nemo tam obescæ naris, tam hebes, qui non sentiat
 quomodo retia tendant, ac insidientur iam bonis hu-
 ius,

ius, iam illius, ac vt venatores siluas cingunt, vt lepores ferasque capiant. *Testamenta & orbos velut erunt indagine capi, i captatores esse orborum, ita vt paucis priones euadant.*

De quo Seneca etiam (mirum in homine tam literato & Stoico) notatus non tacite per Tacitum. *Vah! contra pecunias disputantes auro sinum expandimus* dicit S. Hieronymus. O quantū malum est in diuitias grandi tonare voce, & semper oculum ac cor in aurū reflectere. *Cor exercitatum auaritia habentes* dicit S.

2. Petr. 2.

Matth. 23.

Lucæ 20.

Petrus. id reuera est Scribas imitari & Phariseos, quibus tanta mala minatur Dominus. *Ve vobis Scribae & Pharisei hypocritæ, quia comeditis domos viduarum, orationes longas orantes, vel secundum Lucam simulat longam orationem* Quali Deo familiares, causas agunt miserorum, quorum conscientias peccata affligunt & turbant, & interim in mercedem respicitis, ac prædes muliercularum quæ facile credunt. S. Hieronymus diuersis locis taxat eos qui suo tempore mulcebant viduas & diuites, vt inde caperent fructum. Seneca optime illos comparat vulturibus qui semper ad cadauera partum euolant.

Seneca. Ep. 96.] *Amico agro aliquis assidet, probatur at hoc si hereditatis causa facit, vultur est, cadauer expectat.*

Idem alibi.] *Prædam sequitur turba ista, non hominem.*

Tales inquit Cicero ex amicis suis bestias faciunt enim Flandricas vaccas amamus magis, quia melius mulctra implēt; oues magis lanigeras; gallinas quæ maiora & plura creant oua; ac denique iumenta omnia quæ plus adferunt emolumenti: sic illi aut magis amant, aut plus amare simulant eos à quibus comoda maiora expectant.

Cic. lib. de Amicitia.] *Pleriq; neq; in rebus humanitatis quidquam boni norunt, nisi quod fructuosum sit: & amicos & tanquam pecudes eos diligunt potissimum, ex quibus sperant se maximum fructum capturos.*

Amicitia debet esse liberalis, sincera, siue spe mercedis

tedis utrimque: sic Deus suo docuit exemplo, sic man-
 tauit. Docuit nos, hominibus bene faciens, solū ideo
 quia delectatur bonis operib. nihil à nobis expectans,
 nihil enim nostri indiget. Sol nobis quotidie lucet,
 terra fructus germinat, dat ventos, dat pluuias in tem-
 pore suo. Quid quæso inde capit emolumēti? Si ergo
 Deus nobis tam gratuitus est amicus, cur homines in-
 ter se amicitias habebunt mercenarias? *Sequere Deum.*

Æquum enim est, ut imago sequatur prototypum.

S. nec lib. 4. de benef. cap. 25.] *Propositum est nobis se-
 cundum rerum naturam vivere, & Deorum exemplum
 sequi. Dicitur autem quodcumq; faciunt in eo nihil præter ipsam
 faciendi rationem sequuntur, nisi forte existimas fructum
 operum suorum ex fumo extorū & thuris odore percipere.
 Vide quanta quotidie moliantur, quanta distribuunt, quanta
 terras fructibus impleant, quam oportunitis, & in omnes
 *oras ferentibus ventis mare permoueant, quantis im- * al. horas.
 bribus repente dei ceteris solum molliant, venasq; fontium
 aërtes redintegrent, & infuso per occulta nutrimento,
 renouent. Omnia ista sine mercede, sine ullo ad ipsos perue-
 niente commodo faciunt. Hæc quoq; nostra ratio, si ab
 exemplari suo non aberret, seruet. Non ad res honestas con-
 ducta veniat. Pudeat ullum venale beneficium. Grati-
 tus habemus Deos, si Deos quidem imitariis da & ingratis
 beneficia. Nam & sceleratis Sol oritur & piratis patent
 maria.*

Oriri faciunt Solem super bonos & malos, &c.

Dein præcepit ut proximum diligamus sicut nos
 ipsos: te amas, non utilitatis causa: ergo nec sic noli a-
 mare proximum. Quid? illud etiam Ethnicos natura
 docuit.

Cicero lib. de amicitia.] *Ita pulcherrima & maxime
 * naturabili carent amica, per se & propter se expetita * In vulg.
 (mercenarij sc. isti amici:) nec ipsi sibi exemplo sunt, hæc libr. natu-
 ra amicitia qualis & quanta sit: ipse enim se quisq; dili- rali.
 git, non ut aliquam à se ipso mercedem exigat charitatis
 sua, sed quod per se sibi quisq; carus est: quod nisi idem in * In vulg.
 amicitiam transferatur: verus amicus nunquam repe- lib. amicus
 ritur: est enim is, * qui est tanquam alter idem. quidem qui.*

Senec. lib. 4. de benef. c. 17.] *Nemo in amorem suam cohortandus est, quem cum nascitur, trahit. A natura bona integræq; ortum habet Philantia, ut amorem sui simplicem dicit, ut vero excessum ad excessum trahentem, à corrupto sensu meo.*

Distinguendum est inter honestam illam matronam, & meretricem; inter amorem amicitia, & amorem concupiscentia. Amor enim concupiscentia matronulis & donis fouetur; & spirat ubi illa cessare incipit (*meretrix tunc sper*) inquit Plautus, *blanditur dum illud quod rapiat videt.*

Plaut. in
Menech.

Amor amicitia gratis incipit, gratis fouetur: nihil nisi virtutem respiciens: alioquin prostituitur. Honestæ matronæ vestiuntur aliter quam scortæ; adeo inde sine aliis iudiciis facile dignoscantur. Hæ bene geruntur venerabilis amicitia speciem aliam, quod scilicet nec inchoata sit, nec nutrita sicut impudicus amor, qualis inter amatores ac meretrices. Et si alius est coniugatorum amor, alius scortantium; cur non amabunt aliter Philosophi, & homines alicuius notæ, quam vulgus? Plebecula lucrum caprat, sapiens ac Christianus virtutem & meritum.

Ouid. lib. 2. de Ponto Eleg.

Turpe quidem dictu, sed si modo vera fatemur,

Vulgus amicitias utilitate probat.

Illud amicitia quondam venerabile nomen

Prostat & in quaestu, pro meretrice iacet.

Idem alibi.

*Turpiter ingenium munera corpus emant, aut
pectus.*

Interim amici isti mercenarij, ut nostra sunt secula, abundant panibus, diuites, opulenti, bonæque fidei: ego autem hic fame pereor. Illi scilicet qui ut Philosophi & Christiani amant, pure amant, fame moriuntur, neque vsque adeo commode sedēt, quamuis Deo iuuante olim abundabunt & ipsi, ieiunabunt alij, sicut famelicus noster Prodigus, tandem à patre receptus conuiuio.

Sed diuinamini, an non mercenarij sint, imo & versarij.

arij, qui mutuam pauperi, quasi magnum præstantes
 amicitia officium, cum intentione recipiendi plus,
 quamuis illud non sint pacti. Dicunt enim celebriores
 quidam Theologi, quod primaria intentio fuerit
 recipere aliquid ultra sortem, aut aliquod donum ita
 ut mutuo daturus non esset sine ea spe, quamuis pactum
 non interueniat, etsi apud homines non censeatur v-
 sura, usuram tamen esse in foro conscientia, ac indu-
 cendum, qui sic mutuo dederit, ad restitutionem. *Da-*
Luca 6.
mutuum, inquit Dominus, nihil inde sperantes. O

quantum apud Deum merces (inquit Hieronymus) si v-
 nusquisque in presenti pretium non speraret. Sed de his a-
 lias. Videte quanti mercenarij. Nonne mirum ex tan-
 to agmine, optimum non esse admodum bonum.

Venio nunc ad eos, qui mercenarij putantur & non
 sunt, illi videlicet de Clero, qui Deo seruiunt in Eccle-
 siis, sperantes ad earum dignitates promoueri. Quod
 autem illi mercenarij non sint, duo olim determina-
 runt Pontifices Gelasius, & Cælestinus.

Gelasius in c. consuluit 74. dist.] *Commoda presby-*
teri propensius quam Diaconi consequantur, ut hac sal-
tem ratione constricti, & honorem quem suggerant appete-
ritantur, & quaestum.

Imo vero, dum modo hæc intentio principalis non
 sit, sed secundario impellens, ut aiunt, ad charitatem,
 ac motiuum eius.

Mirari stantur de Canonicis & Canonistis, quod
 adeo sint celeres ad distributiones, & accidetaria quæ
 super ipsum præbendæ corpus lucrantur, præsentibus
 solum in tali aut tali officio, vel tali & non alia hora.

Dicunt eos similes porcis, qui quoties campanam ad
 sacrum aut vespertas audiunt, statim ad arborem cur-
 runt, ex qua illa pendet; non dubitantes quin motu
 & sonitu decussura sit aliqua poma: collectis pomis,
 non subsistunt diutius quam vsquedum campana &
 pomorum lapsus cesserit, quando enim accepturi sunt
 promptum aliquem, sic panem locis quibusdam ap-
 pellant, accurrunt ilico isti Domini ad signum primu:
 rari tardique veniunt, quando tantum cantandum,

Extra de V-
sur. c. in Ci-
uitate.

Luca 6.

D. Hieron.
lib. 2 Ep. 14.
ad Nepot. e-
dit. Canisio
na.

V. banus
P. P. in c. Si
officia 59.
dist. Et Ca-
lestinus in c.
Quid prode-
rit. dist. 61.

Glossa c. 1. de
Cler. nonre-
fidens. lib. 6.

nihil autem accipiendū est. Dico ex conscientia accū
 celebri glossa peccat qui ad matutinas primario pro-
 pter præsentiā venit, non autem qui principaliter
 Deo seruiat, secundo ut præsentiā accipiat. Nos
 te hæc quæso (venerabiles Domini) ad conscientiam
 vestræ tranquillitatem, ut bene vestras intentiones
 ante omnia dirigatis: maxime in recipiendis præben-
 dis vestris Canonicalibus. Et vos Auditores dilectissi-
 mi, ut non temere seruos ac ancillas Dei iudicetis, nec
 eos verratis in vestram fabulam, ut prohi dolor crebro
 fit: & tandem, pro corollario, curemus rem maximi
 momenti ut finis noster bonus, sanctus, rectus sit, in
 omni opere. Ille enim, quicquid agimus, Diuino pala-
 to facit gratum. Malus autem nauseam excitat, ac
 pulcherrimas etiam virtutes corrumpit: & oremus

nanimiter cum S. Ecclesia, ut mentes nostras

ad cœlestia desideria erigas, oro-

gamus audi nos.

Amen.